

Non, je ne regrette rien- Edith Piaf

Η **Εντίθ Πιάφ** (*Édith Piaf*, Παρίσι, 19 Δεκεμβρίου 1915 – Γκρας, 10 Οκτωβρίου 1963) ήταν Γαλλίδα τραγουδίστρια, η πιο σημαντική παρουσία στη γαλλική σκηνή των βαριετέ. Το πραγματικό της όνομα ήταν **Εντίθ Τζοβάννα Γκασσιόν** (*Édith Giovanna Gassion*). Τραγουδία όπως το *La vie en rose* (1946) και το *Non, je ne regrette rien* (1960), εκτόξευσαν τη φήμη της και την κατέστησαν την πιο δημοφιλή τραγουδίστρια της Γαλλίας.

Γεννήθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 1915, κάτω από μια λάμπα υγραερίου. Ο πατέρας της, Λουί Αλφόνς Γκασσιόν, ήταν ακροβάτης του δρόμου και η μητέρα της, Ανιτά Μεγιάρ (Anita Maillard), ήταν λυρική τραγουδίστρια, γνωστή με το ψευδώνυμο *Line Marsa*. Λίγες εβδομάδες μετά τη γέννησή της την εγκατέλειψε και η μικρή Εντίθ περνάει τα πρώτα της χρόνια πρώτα κοντά στη μητρική της γιαγιά. Το 1917 ο πατέρας της, που εργαζόταν ως ακροβάτης στο τσίρκο Ciotti, την πήγε στη δική του μητέρα, η οποία ζούσε στο Μπερνάι (Bernay) της Νορμανδίας και ήταν ιδιοκτήτρια ενός οίκου ανοχής. Το 1919 η Πιάφ αρρωσταίνει από κάποια πάθηση στον εγκέφαλο και τυφλώνεται. Μετά από δύο χρόνια όμως θεραπεύεται χωρίς τη βοήθεια γιατρού και η όρασή της επανέρχεται. Ήταν επτά ετών όταν ο πατέρας της άρχισε να την παίρνει μαζί του στις περιοδείες που έκανε με το τσίρκο και γυρνά μαζί του όλη τη Γαλλία. Στα εννιά της η Πιάφ άρχισε να τραγουδάει στους δρόμους. Αν και ο πατέρας της ήθελε να την κάνει ακροβάτη, γρήγορα κατάλαβε πως η κόρη του είχε «όλο το ταλέντο στο λαιμό και καθόλου στο κορμί» – όπως χαρακτηριστικά έλεγε ο ίδιος.

Στα 15, έχοντας ανακαλύψει τη θαυμάσια φωνή της, εγκατέλειψε τον πατέρα της για να ζήσει στο Παρίσι, τραγουδώντας στους δρόμους. Στα 17 συναντά τον Λουί Ντυπόν (Louis Dupont), ζουν μαζί και σε ένα χρόνο, στις 11/2/1933, κάνουν ένα κοριτσάκι, τη Μαρσέλ, που όμως μετά από δύο χρόνια πεθαίνει από μηνιγγίτιδα. Εκείνη συνεχίζει να τραγουδά στους δρόμους της Πιγκάλ, όπου και γνωρίζει τον Λουί Λεπλέ (Louis Leprie), διευθυντή του πιο κομψού παρισινού καμπαρέ στα Ηλύσια Πεδία. Μαγεμένος από τη φωνή της, υπογράφει συμβόλαιο μαζί της και τη βαφτίζει «Môme Piaf» (μικρό σπουργίτι). Το 1935 της βγάζει και τον πρώτο της δίσκο. Λίγο αργότερα όμως ο μέντοράς της Λεπλέ δολοφονείται και η ίδια κατηγορείται πως γνωρίζει τον δολοφόνο αλλά δεν τον καταδίδει. Αν και αθωώθηκε με τη βοήθεια ενός νέου συντρόφου, του τραγουδοποιού Ρεμόν Ασό (Raymond Asso), που είναι τρελά ερωτευμένος μαζί της, φεύγει για να ζήσει στην επαρχία αλλά επιστρέφει στο Παρίσι το 1937.

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου και τη γερμανική κατοχή, δίνει συναυλίες για αιχμαλώτους πολέμου. Εισάγει πλαστές άδειες εργασίας στα κέντρα κράτησης αιχμαλώτων και βοηθάει πολλούς Γάλλους φαντάρους να δραπετεύσουν. Γύρω στα 23 της είναι πια μια μεγάλη προσωπικότητα και γυρίζει την πρώτη της ταινία, που θριαμβεύει. Από τότε συνεχίζει μια πετυχημένη καριέρα και κάνει μια έντονη ζωή, δίπλα σε αρκετούς συντρόφους. Στα 30 της ερωτεύεται τον Υβ Μοντάν και αναλαμβάνει να στήσει την καριέρα του. Στα τέλη του 1945, γράφει μόνη της την τεράστια επιτυχία της *La vie en rose*, που στην αρχή περνά απαρατήρητη. Καθ' όλη την καριέρα της γράφει περίπου 80 τραγούδια.

Γνωρίζει μεγάλες δόξες και στη Νέα Υόρκη, όπου ερωτεύεται τον βασιλιά του μποξ, Μερσέλ Σερντάν και ζουν ένα από τα πιο φημισμένα ρομάντσα της εποχής. Ο ξαφνικός θάνατος του Σερντάν σε αεροπορικό δυστύχημα, το 1949, βυθίζει την Πιάφ σε κατάθλιψη, που ποτέ δεν ξεπερνά πραγματικά. Το 1951 έχει δύο σοβαρά τροχαία, ενώ μετά το δεύτερο οι γιατροί της δίνουν για

καιρό μορφίνη, στην οποία εθίζεται. Η Πιάφ την ανακατεύει μαζί με αλκοόλ, χειροτερεύοντας έτσι την ήδη κακή κατάσταση της υγείας της.

Το 1952, παντρεμένη με τον τραγουδιστή Ζακ Πιλ, στην πεντηκοστή τουρνέ της στην Αμερική, σε κάποια ρεσιτάλ της συνοδεύεται στο πιάνο από τον νεαρό τότε Ζιλμπέρ Μπεκώ. Εκείνη την εποχή ακολουθεί πολλές θεραπείες αποτοξίνωσης, μα οι ουσίες την έχουν καταβάλει. Παρά ταύτα κάνει εξαιρετικές ηχογραφήσεις.

Τα επόμενα δύο χρόνια μένει κλεισμένη σπίτι της σε άσχημη ψυχολογική κατάσταση, μα το 1955, μόλις μαθαίνει πως θα τραγουδήσει στο θέατρο Ολυμπιά, με αφάνταστη ενέργεια δίνει μια απεργάδιαστη παράσταση. Χωρίζουν με τον Πιλ το 1956. Με μεγάλο ζήλο κάνει άλλη μια περιοδεία στην Αμερική και είναι πια μια διεθνής σταρ. Το 1958 ζει μια ακόμα έντονη σχέση δίπλα στον νεότερο τραγουδιστή και συνθέτη Ζωρζ Μουστακί, ο οποίος το 1959 συνθέτει γι αυτήν το τραγούδι *Milord* που κυκλοφόρησε το 1960 και λίγο αργότερα γνώρισε μεγάλη επιτυχία. Άλλο ένα σοβαρό τροχαίο αποδυναμώνει περισσότερο την Πιάφ.

Σε ένα κονσέρτο στο Ντρο, Γαλλία στις 13 Δεκεμβρίου 1959, κατέρρευσε επάνω στη σκηνή. Ακολούθησαν πολλαπλές χειρουργικές επεμβάσεις για γαστρικά έλκη και αιμορραγίες πεπτικού. Η Πιάφ δεν πτοείται και συνεχίζει να εμφανίζεται κάνοντας περιοδείες όπως και πριν, συνοδευόμενη όμως από μια νοσοκόμα που της χορηγεί μορφίνη για τους πόνους.

Το 1960 τραγουδά με επιτυχία το «Non, Je Ne Regrette Rien» («Όχι, δεν μετανιώνω για τίποτα») του Σαρλ Ντυμόν και συνεχίζει να θριαμβεύει τραγουδώντας, παρότι συχνά τρεκλίζει και παραπατά στη σκηνή. Το καλοκαίρι του 1961, γνωρίζει τον κατά πολύ νεότερό της, τελευταίο της έρωτα, τον Έλληνα Θεοφάνη Λαμπουκά, που τον βαπτίζει «Τεό Σαγαπό» και τον παντρεύεται τον Οκτώβριο του 1962 (στα 46 της εκείνη και 26 εκείνος). Εκείνο το καλοκαίρι παίρνει επίσης το πρώτο βραβείο της Ακαδημίας Charles Cros για το σύνολο της καριέρας της.

Η Πιάφ σβήνει την ίδια μέρα με τον φίλο της Ζαν Κοκτώ στις 10 Οκτωβρίου 1963, μόλις στα 48 της χρόνια, στο Plascassier, κοντά στο Grasse από κίρρωση. Ο σύζυγός της μεταφέρει την ίδια ημέρα του θανάτου της τη σορό της στη «δική της πόλη», το Παρίσι. Ο τάφος της βρίσκεται στο παρισινό Κοιμητήριο Περ Λασαίζ.

Η Πιάφ έφυγε φτωχή, αφήνοντας στον τελευταίο σύζυγό της πολλά χρέη και μία τεράστια ιστορία. Μαζί με την καριέρα της ως τραγουδίστρια (ηχογράφησε πάνω από 200 τραγούδια) βοηθούσε και στην προώθηση νεαρών ταλέντων στη μουσική σκηνή της εποχής εκείνης. Είχε μεταξύ άλλων μεγάλη συμμετοχή στην προώθηση καλλιτεχνών, όπως Σαρλ Αζναβούρ, Ζιλμπέρ Μπεκώ, Έντι Κονσταντέν, Υβ Μοντάν, Ζωρζ Μουστακί, Ζακ Πιλ κλπ.